

1. ЗАГАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕРЕВІРКИ

1.1. Перевірка на академічний плагіат кваліфікаційних робіт студентів, рукописів дисертацій та монографій, рукописів статей, поданих до публікування у періодичних наукових виданнях (далі - робіт) в Національному університеті харчових технологій здійснюється за допомогою Інтернет-сервісів відповідно до угод університету, зокрема, сервісу Unicheck (<https://unicheck.com>).

1.2. Перевірка робіт може здійснюватися на основі внутрішньої бази документів університету, а саме - репозитарію кваліфікаційних робіт студентів, електронного наукового архіву НТБ тощо, а також відкритих Інтернет-ресурсів.

1.3. Перевірку на академічний плагіат здійснюють призначені відповідальні особи.

1.4. За створення облікових записів в Інтернет-сервісі відповідає адміністратор сервісу від університету. Обліковий запис особи, відповідальної за організацію перевірки робіт на академічний плагіат, створюється на основі адреси її електронної пошти за поданням керівника підрозділу (завідувача кафедри, директора навчально-наукового інституту, декана факультету, голови спеціалізованої вченої ради тощо).

1.5. За підготовку файлів робіт, що підлягають перевірці, відповідають їх автори. Формат файлу повинен бути прийнятним для перевірки на плагіат: .doc, .docx, .pdf, .odt - без елементів захисту.

1.6. Під час підготовки файлу роботи забороняється використовувати будь-які методи обманювання сервісів перевірки на академічний плагіат, зокрема забороняється:

- заміна текстових символів на візуально ідентичні зображення;
- заміна окремих букв одного алфавіту на аналогічні за написанням букви іншого алфавіту, наприклад, заміна букв кирилиці Аа, В, Ее, Іі, К, М, Н, Оо, Рр, Сс, Т, у, Хх на відповідні букви латиниці і навпаки;
- вставка додаткових текстових символів, які візуально не видимі.

1.7. Відповідальна особа після отримання файлів робіт від авторів проводить перевірку на академічний плагіат за такою процедурою:

- авторизується в Інтернет-сервісі перевірки на плагіат;
- завантажує файли робіт на сервер Інтернет-сервісу;
- перевіряє завантажені файли робіт на плагіат, використовуючи внутрішню базу документів університету або Інтернет-ресурси;
- зберігає на локальних носіях електронні звіти щодо результатів перевірки із зазначенням відсотку унікальності робіт.

1.8. Рішення щодо реальної кількості запозичень, визначених Інтернет-сервісом відповідно до угод університету, зокрема, сервісом Unicheck, приймає експертна група, створена на випусковій кафедрі, у спеціалізованій вченій раді чи

редколегії (залежно від виду академічного тексту, що проходить перевірку) на підставі аналізу результатів перевірки текстів робіт з урахуванням того, що:

- текстові збіги можуть бути коректним цитуванням, загальновідомою інформацією, посиланням на літературні джерела, фрагментами документів законодавства, нормативних документів, загально прийнятих інженерних розрахунків, опису стандартних методик тощо;
- академічний плагіат, окрім текстових збігів, може містити некоректне запозичення фактів, гіпотез, числових даних, методик, ілюстрацій, формул, моделей, програмних кодів тощо.

2. ПЕРЕВІРКА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ СТУДЕНТІВ

2.1. Перевірка кваліфікаційних робіт студентів на академічний плагіат здійснюється **на безоплатній основі** з використанням внутрішньої бази документів університету за допомогою Інтернет-сервісу відповідно до угод університету, зокрема, сервісу Unicheck.

2.2. Рішення щодо реальної кількості запозичень у кваліфікаційній роботі із знайдених сервісом Unicheck приймає експертна група, створена завідувачем випускової й кафедри. Роль експертної групи може виконувати комісія з попереднього захисту кваліфікаційних робіт з подальшою фіксацією рішення (рекомендації) у протоколі попереднього захисту роботи.

2.3. Значення показників оцінювання унікальності кваліфікаційних робіт здобувачів освіти наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Значення показників оцінювання унікальності кваліфікаційних робіт студентів

Показник оцінювання унікальності	Унікальність, % до загального обсягу роботи	Рекомендована дія після першої перевірки
Висока унікальність	85 - 100	Текст вважається оригінальним і не потребує додаткових дій щодо запобігання неправомірним запозиченням. Передається на розгляд експертної групи.
Середня унікальність	70 - 84	Наявні окремі ознаки академічного плагіату. Слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела для цитованих фрагментів. Передається на розгляд експертної групи, яка визначає необхідність повторної перевірки.
Низька унікальність	51 - 69	Наявні певні ознаки академічного плагіату, але матеріал може бути прийнятий за умови доопрацювання з обов'язковою наступною перевіркою на унікальність.
Неприпустимо низька унікальність	50 та нижче	Наявні істотні ознаки плагіату. Робота до розгляду не приймається.

2.4. Процедурі перевірки підлягають всі кваліфікаційні роботи студентів, які здобувають освітній ступінь бакалавра чи магістра.

2.5. Представник випускової кафедри, як правило, секретар екзаменаційної комісії, рішенням кафедри призначається відповідальним за перевірку кваліфікаційних робіт студентів на академічний плагіат.

2.6. Не менш як за 2 місяці до початку атестації здобувачі освітніх ступенів мають бути попереджені про проведення перевірки на академічний плагіат готових до захисту робіт.

2.7. Автор кваліфікаційної роботи не пізніше ніж за один тиждень до засідання екзаменаційної комісії готує файл кваліфікаційної роботи у форматі, прийнятному для перевірки на плагіат (див. п. 1.5), і подає його відповідальному від випускової кафедри за перевірку на академічний плагіат.

2.8. Автор кваліфікаційної роботи може самостійно перевірити свою роботу за допомогою безкоштовних програм (EtxtAntiplagiat;, AdvegoPlagiatus тощо) чи сервісів (наприклад, Antiplagiat, Content-watch, Text.ru, Unplag, Strike Plagiarism.com) і ознайомити з результатами перевірки керівника кваліфікаційної роботи.

2.9. Відповідальний від кафедри за перевірку на академічний плагіат впродовж одного тижня перед засіданням екзаменаційної комісії:

- перевіряє кваліфікаційні роботи студентів за допомогою Інтернет-сервісу, використовуючи внутрішню базу документів університету, в порядку, наведеному у п.1.7;
- повідомляє студентів, а також керівників кваліфікаційних робіт про відсоток унікальності перевірених робіт;
- надає керівникам кваліфікаційних робіт розширені електронні звіти щодо результатів перевірки, якщо відповідні роботи не мають необхідного рівня унікальності, або виявлено випадки застосування методів обманювання;
- вносить у подання голові екзаменаційної комісії щодо направлення студента до захисту відсоток унікальності перевіреної кваліфікаційної роботи, наприклад: «Унікальність роботи - 78% (середня)»;
- зберігає першу сторінку звіту з перевірки кваліфікаційної роботи на академічний плагіат у справі здобувача, після захисту здає її разом з кваліфікаційною роботою та іншими супровідними документами до архіву університету.

2.10. Для формування загально університетського репозитарію кваліфікаційних робіт студентів відповідальний від кафедри не пізніше, ніж через 2 тижні після засідання ЕК збирає на локальних носіях електронні файли захищених кваліфікаційних робіт студентів і завантажує їх у репозитарій університету.

2.11. Для формування внутрішньої бази документів університету, з якою співставляються кваліфікаційні роботи студентів, НМУ в термін до 1 місяця після засідань усіх ЕК:

- формує локальне сховище документів університету;
- налаштовує технічні параметри індексування локального сховища документів Інтернет-сервісами.

3. ПЕРЕВІРКА РУКОПИСІВ

3.1. Перевірці на академічний плагіат підлягають такі рукописи:

- дисертаційні роботи і автореферати;
- монографії, розгляд яких передбачено на Вченій раді університету;
- рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій наукових журналів або оргкомітетів заходів наукового, науково-технічного і науково-методичного спрямування (конференцій, семінарів).

3.2. Перевірка на академічний плагіат здійснюється на етапі представлення матеріалів робіт, зазначених у п. 3.1, для розгляду спеціалізованою вченою радою, Вченою радою університету або редакційною колегією.

3.3. Перевірка рукописів статей, тез доповідей, дисертаційних робіт, авторефератів, монографій проводиться за допомогою онлайн-сервісу, наприклад, сервісу «Unicheck» з визначенням унікальності роботи. Значення показників оцінювання унікальності рукописів наведено в табл.2.

Таблиця 2

Значення показників оцінювання унікальності рукописів

Показник оцінювання унікальності	Унікальність, % до загального обсягу роботи	Рекомендована дія
Висока унікальність, робота допускається до захисту або (та) опублікування	90- 100	Текст вважається оригінальним та не потребує додаткових дій щодо запобігання неправомірним запозиченням. Передається на розгляд експертної групи
Середня унікальність, робота потребує доопрацювання та повторної перевірки	80 - 89	Наявні окремі ознаки академічного плагіату. Слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела для цитованих фрагментів. Передається на розгляд експертної групи, яка визначає необхідність повторної перевірки
Низька унікальність, робота потребує доопрацювання та повторної перевірки	51 - 79	Наявні певні ознаки академічного плагіату, але матеріал може бути прийнятий за умови доопрацювання з обов'язковою наступною перевіркою на оригінальність доопрацьованого твору
Неприпустимо низька унікальність, робота відхиляється без права подальшого розгляду	50 та нижче	Наявні істотні ознаки плагіату. Матеріал до розгляду не приймається

3.4. Перевірку матеріалів, зазначених у п. 3.1, за відповідним дорученням безпосередньо здійснюють:

- секретарі спеціалізованих вчених рад;
- відповідальні секретарі наукових журналів та оргкомітетів конференцій;
- вчений секретар університету.

Вищезазначені особи визначають унікальність кожної представленої роботи та надають висновки у роздрукованому вигляді для подальшого розгляду на засіданнях Вченої ради, експертних комісій спеціалізованих рад, оргкомітетів конференцій, редколегій наукових видань.

3.5. **Перевірка рукописів дисертацій та авторефератів**

3.5.1. Перевірка рукописів дисертацій та авторефератів на академічний плагіат проводиться на підставі заяви автора (за формою, поданою у Додатку 1) безкоштовно, якщо це передбачено відповідними угодами університету, або на комерційній основі відповідно до затвердженого кошторису витрат. Кошти, пов'язані із наданням послуг Інтернет-сервісу, сплачує здобувач.

3.5.2. Для перевірки рукопису дисертації на академічний плагіат автор разом з поданням дисертації для попереднього розгляду в спеціалізовану вчену раду:

- готує файл дисертації у форматі, прийнятному для перевірки на плагіат (див. п. 1.5);

- подає готовий файл дисертації вченому секретарю;

- укладає угоду про надання платних освітніх послуг з перевірки рукопису дисертації на плагіат;

- подає вченому секретарю заяву щодо перевірки рукопису дисертації на академічний плагіат.

3.5.3. Для проведення перевірки на академічний плагіат секретар спеціалізованої вченої ради:

- зазначає на заяві щодо перевірки на академічний плагіат обсяг дисертації (а саме кількість сторінок, визначених онлайн-сервісом після завантаження файлу дисертації), що є підставою для формування прибуткового касового ордеру на оплату процедури проведення перевірки; заява щодо перевірки на академічний плагіат погоджується головою спеціалізованої вченої ради;

- перевіряє дисертації онлайн-сервісом «Unicheck»;

- надає голові спеціалізованої вченої ради звіт (Додаток 2) щодо результатів перевірки.

3.5.4. Голова спеціалізованої вченої ради на підставі поданого звіту інформує членів ради про результати перевірки під час попереднього розгляду дисертації.

3.6. Перевірка рукописів монографій, поданих на розгляд Вченої ради університету щодо надання рекомендації до друку

3.6.1. Перевірка рукописів монографій проводиться на підставі заяви автора(ів) (Додаток 1) безкоштовно, якщо це передбачено відповідними угодами університету, або на комерційній основі відповідно до затвердженого кошторису витрат.

3.6.2. Кошти, пов'язані із наданням послуг Інтернет-сервісу, сплачує автор(и) монографії.

3.6.3. Результати перевірки на академічний плагіат враховуються під час прийняття рішення про порушення клопотання щодо надання рекомендації монографії до друку.

3.6.4. Перед перевіркою на академічний плагіат автор(и) монографії:

- готує файл рукопису у форматі, прийнятному для перевірки на плагіат(див. п. 1.5);

- подає готовий файл вченому секретарю університету.

3.6.5. Для проведення перевірки на академічний плагіат після отримання файлу рукопису та заяви від автора(ів) вчений секретар університету:

- зазначає на заяві щодо перевірки на академічний плагіат обсяг монографії (а саме кількість сторінок, визначених онлайн-сервісом після завантаження файлу), що є підставою для формування прибуткового касового ордеру на оплату процедури проведення перевірки; заява щодо перевірки на академічний плагіат погоджується головою Вченої ради або проректором з наукової роботи;

- перевіряє рукописи з використанням інтернет-ресурсу, наприклад, сервісу «Unicheck»;

- повідомляє голові Вченої ради або проректору з наукової роботи про показник (відсоток) унікальності монографії та надає звіт (Додаток 2) щодо результатів перевірки.

3.6.6. Голова Вченої ради або проректор з наукової роботи на підставі поданого звіту інформують членів ради про результати перевірки під час розгляду монографії.

3.7. Перевірка рукописів статей, тез та матеріалів конференцій, поданих до опублікування у періодичних виданнях Національного університету харчових технологій

3.7.1. Перевірка рукописів статей, тез та матеріалів конференцій, поданих до опублікування у періодичних наукових виданнях, проводиться безкоштовно, якщо це передбачено відповідними угодами університету, або на комерційній основі відповідно до затвердженого кошторису витрат.

3.7.2. Перевірку на академічний плагіат рукописів статей, тез та матеріалів конференцій здійснюють відповідальні секретарі редколегій періодичних наукових видань університету та секретарі оргкомітетів.

3.7.3. Для подання на опублікування у періодичному виданні рукописів статей автор(и):

- готує файл рукопису статті у форматі, прийнятному для перевірки на плагіат (див. п. 1.5);
- подає готовий файл рукопису статті відповідальному секретарю.

3.7.4. Для проведення перевірки на академічний плагіат після отримання рукописів статей від автора(ів) відповідальний секретар:

- зазначає на заяві щодо перевірки на академічний плагіат обсяг статті, а саме кількість сторінок, визначених онлайн-сервісом після завантаження файлу, що є підставою для формування прибуткового касового ордеру на оплату процедури проведення перевірки; заява щодо перевірки на академічний плагіат погоджується відповідальним редактором;

- перевіряє рукопис статті з використанням Інтернет-ресурсів в Інтернет-сервісі;

- повідомляє відповідального редактора наукового видання про відсоток унікальності рукопису статті та надає звіт (Додаток 2) щодо результатів перевірки.

3.8. **Остаточне рішення** щодо наявності у роботі ідей та наукових результатів, отриманих іншими авторами, та (або) відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання за мотивованими висновками відповідальних осіб, зазначених у п. 3.4, приймається Вченою радою, експертними комісіями спеціалізованих рад, редколегіями журналів та оргкомітетами конференцій на своїх засіданнях. Під час прийняття рішення враховується специфіка роботи, що перевіряється на наявність академічного плагіату (галузь знань, спеціальність), вид роботи (стаття, дисертація тощо) та її унікальність.

3.9. **Відповідальність авторів** та посадових осіб за академічний плагіат.

Результати перевірки на академічний плагіат оформлюються протоколом засідання Вченої ради, спеціалізованої вченої ради, редакційної колегії журналу, оргкомітету конференції у вигляді рішення щодо дозволу до опублікування матеріалів, допуску до захисту, відправку матеріалів на доопрацювання або відхилення без права подальшого розгляду.

У випадку виявлення після перевірки на академічний плагіат використання автором роботи запозиченого матеріалу без посилання на автора або джерело запозичення кандидатська чи докторська дисертація знімається з розгляду.

Виявлення фактів плагіату у творах докторантів, аспірантів, здобувачів наукового ступеня може бути підставою для розгляду атестаційною комісією питання щодо доцільності подальшого перебування даної особи в аспірантурі (докторантурі) чи відкріплення здобувача від кафедри.

Виявлення фактів плагіату наукових та науково-педагогічних працівників університету може бути враховано під час продовження дії контракту.

Встановлення фактів плагіату в уже опублікованих творах докторантів, аспірантів, здобувачів наукового ступеня є підставою для заборони автору включати такі твори у перелік своїх науково-методичних публікацій.

Відповідно до правил, встановлених ч. 6 ст. 6 Закону України «Про вищу освіту», до захисту допускаються дисертації (наукові доповіді), виконані здобувачем наукового ступеня самостійно. Виявлення в поданій до захисту дисертації (науковій доповіді) академічного плагіату є підставою для відмови у присудженні відповідного наукового ступеня.

Виявлення академічного плагіату у захищеній дисертації (науковій доповіді) є підставою для скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня та видачу відповідного диплома. Якщо дисертація (наукова доповідь), в якій виявлено академічний плагіат, була захищена у постійно діючій спеціалізованій вченій раді, науковий керівник (консультант), офіційні опоненти, які надали позитивні висновки про наукову роботу, та голова відповідної спеціалізованої вченої ради позбавляються права брати участь у роботі спеціалізованих вчених рад строком на два роки, а вищий навчальний заклад (наукова установа) позбавляється акредитації відповідної постійно діючої спеціалізованої вченої ради та права створювати разові спеціалізовані вчені ради строком на один рік. Якщо дисертація (наукова доповідь), в якій виявлено академічний плагіат, була захищена у разовій спеціалізованій вченій раді, науковий керівник, члени цієї ради та офіційні опоненти, які надали позитивні висновки про наукову роботу, позбавляються права брати участь у роботі спеціалізованих вчених рад строком на два роки, а вищий навчальний заклад (наукова установа) позбавляється права створювати разові спеціалізовані вчені ради строком на один рік.

Скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня у разі виявлення академічного плагіату здійснюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти за поданням Комітету з питань етики у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, та може бути оскаржене відповідно до законодавства.

4. РОЗГЛЯД АПЕЛЯЦІЙ

4.1. У разі незгоди з результатами перевірки автор (автори) роботи, що перевірялася, має право на апеляцію.

4.2. Заява на апеляцію подається особисто автором (авторами) роботи на ім'я ректора університету у триденний термін після оголошення результатів перевірки.

4.3. У разі надходження апеляції за наказом (розпорядженням) ректора створюється комісія для розгляду апеляції. Персональний склад членів комісії формується з досвідчених та авторитетних наукових та науково-педагогічних

працівників університету. До складу комісії можуть включатися за їх згодою інші особи, які не є співробітниками університету.

4.4. Апеляція розглядається апеляційною комісією у тижневий термін з наступного дня після створення апеляційної комісії, якщо інший термін не зазначено в наказі (розпорядженні). Висновки апеляційної комісії оформлюються відповідним протоколом.

5. ПОПЕРЕДЖЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

Попередження плагіату в академічному середовищі здійснюють організаційно-методичні та наукові підрозділи університету проведенням комплексу профілактичних заходів, які полягають в:

- інформуванні здобувачів вищої освіти, викладачів та науковців про необхідність дотримання правил академічної етики та підвищення відповідальності за дотримання норм цитування;
- розповсюдженні методичних матеріалів з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у письмових роботах матеріали;
- організації бібліотечно-інформаційним центром заходів з популяризації основ інформаційної культури;
- щорічному проведенні для докторантів і аспірантів заходів з питань наукової етики та недопущення академічного плагіату;
- ознайомленні здобувачів вищої освіти, викладачів та науковців з цим Регламентом.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Регламент вводиться в дію з наступного дня після його затвердження наказом ректора.

6.2. Зміни та доповнення до Регламенту можуть вноситися наказом ректора за рішенням Вченої ради університету. У такому ж порядку Регламент скасовується.

6.3. Відповідальність за актуалізацію Регламенту та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи університету відповідно до їх функціональних обов'язків.